

Marker ved flugtskydebanen ved Gjøl, november 2021. Foto nederst til højre: bramgæs

Jammerbugt Kommune

Flugtskydeanlæg ved Gjøl

Natura 2000-væsentlighedsvurdering

27-01-2022

Jammerbugt Kommune

Flugtskydeanlæg ved Gjøl

Natura 2000-væsentlighedsvurdering

Kunde	Jammerbugt Kommune Plan og Miljø - Industri Lundbakvej 5 9490 Pandrup <u>Att. Carsten Christensen</u>
Rådgiver	WSP Danmark A/S Sønderhøj 8 8260 Viby
Projektnummer	1322100168-02
Dokument ID	Natura 2000-væsentlighedsvurder: Flugtskydebane ved Gjøl
Udarbejdet af	Erik Mandrup Jacobsen
Projektleder	Keld Mortensen
Kvalitetssikret af	Jacob Coleman Nielsen, Keld Mortensen
Godkendt af	Rasmus Bang
Version	01
Udgivet	27-01-2022

Indholdsfortegnelse

1.	Baggrund	4
1.1	Lovgrundlag	5
1.2	Gunstig bevaringsstatus	5
1.3	Habitatdirektivets Bilag IV	6
1.4	Ramsarkonventionen og vildtreservat	6
2.	Projektbeskrivelse	7
3.	Natura 2000-området	9
3.1	Projektområdet	13
3.1.1	Udpegningsgrundlag i projektområdet	16
3.2	Natura 2000 målsætning for Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal	19
4.	Væsentlighedsvurdering	20
4.1	Afgrænsning af væsentlighedsvurderingen	20
4.2	Påvirkning af habitatområdet	21
4.3	Påvirkning af fuglebeskyttelsesområdet	21
4.4	Bilag IV arter	32
4.5	Kumulative effekter	32
5.	Konklusioner	34
6.	Referencer	36

1. Baggrund

Jammerbugt Kommune har anmodet WSP om at udføre en vurdering jf. reglerne i habitatdirektivet i medfør af ønske om en ny miljøgodkendelse af et eksisterende flugtskydeanlæg nord for Gjøl ved Gjøl Bredning i Jammerbugt Kommune.

Gjøl Jagtforening ansøgte den 12. september 2017 om udvidelse af skydetiderne samt mulighed for at udføre skydedisciplinen sporting på den eksisterende bane på adressen Drøvten 198. Med baggrund i ansøgningen, lovgrundlaget og de indhentede oplysninger meddelte Jammerbugt Kommune i februar 2018 miljøgodkendelse af de ansøgte aktiviteter på Gjøl Jagtforenings skydebane (Jammerbugt Kommune 2018).

Denne afgørelse blev efterfølgende, den 9. marts 2018, påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af en gruppe lokale beboere/ejere, der bl.a. anførte, at antallet af skydetimer og skydedage ikke bør udvides, da de allerede er generede af støj, og at skydetiderne i den gældende miljøgodkendelse ofte overskrides, hvilket har ført til klager fra omboende over skydebanens aktiviteter.

Klagerne anførte desuden, at der ikke er lavet en tilstrækkelig undersøgelse af, hvordan støjen fra flere skud vil påvirke Ulvedybet, der er et fuglebeskyttelsesområde beliggende i et Natura 2000-område ca. 2 km vest for skydebanen. Det var bl.a. klagers opfattelse, at kommunen ikke havde inddraget alle de relevante arter i deres vurdering, og at der burde være lavet en konsekvensvurdering i overensstemmelse med habitatdirektivet.

I en afgørelse fra Miljø og Fødevareklagenævnet (Nævnenes Hus 2021) gives klagerne medhold, idet Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at "Jammerbugt Kommune ikke i tilstrækkeligt omfang har redegjort for, at støjpåvirkningen ikke vil kunne påvirke udpegningsgrundlaget i fuglebeskyttelsesområdet og habitatområdet væsentligt".

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i vurderingen lagt vægt på, at det af kommunen anførte vedrørende Natura 2000-området primært har karakter af konklusioner, og at der ikke er anført eller redegjort for de nødvendige vurderinger.

Nævnet bemærker i denne forbindelse bl.a., at væsentlighedsvurderingen ikke indeholder en nærmere beskrivelse af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, om arterne forekommer i området, om det er yngle- og raste områder og en konkret stillingtagen til, om arterne er følsomme over for støj.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker desuden, at væsentlighedsvurderingen ikke indeholder oplysninger om bevaringsmålsætningen for arterne på udpegningsgrundlaget og prognosen for arternes bevaringsstatus. Endeligt bemærker Miljø- og Fødevareklagenævnet, at Jammerbugt Kommune ikke har foretaget en vurdering af den kumulative virkning af støj i sammenhæng med andre planer og projekter under hensyn til bevaringsmålsætningen for den pågældende lokalitet.

I forbindelse med udarbejdelse af rapporten er foretaget en kort besigtigelse af projektområdet ved Gjøl den 10. november 2021.

1.1 Lovgrundlag

Området, hvori skydeanlægget er placeret, ligger nær et af Danmarks internationalt beskyttede Natura 2000-områder. Disse omfatter efter den seneste justering i 2021 alt 130 fuglebeskyttelsesområder og 269 habitatområder.

Natura 2000-områderne er udpeget efter henholdsvis Habitatdirektivet (92/43/EF) og Fuglebeskyttelsesdirektivet (2009/147/EF, tidligere 79/409/EF), og områderne danner tilsammen et økologisk netværk af beskyttede naturområder i hele EU.

Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiverne administreres i Danmark bl.a. gennem Miljø- og Fødevareministeriets Bekendtgørelse nr. 2019 af 12/11/202106/12/2018 om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (Habitatbekendtgørelsen og tilhørende vejledning, Miljøstyrelsen 2020a).

Hovedprincippet for administrationen af Natura 2000-områderne kan kort beskrives således:

Planer og projekter skal underkastes en foreløbig vurdering, (også kaldet væsentlighedsvurdering), med henblik på at vurdere, om de kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Hvis den foreløbige vurdering konkluderer, at det ikke kan afvises, at en plan eller et projekt kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der gennemføres en egentlig Natura 2000-konsekvensvurdering, der skal vise, om planen eller projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde.

Hvad enten der er tale om en væsentlighedsvurdering eller en egentlig konsekvensvurdering, er det Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, dvs. de arter og naturtyper, som områderne er udpeget af hensyn til, der er genstand for vurderingen. Vurderingen skal desuden foretages for det/de berørte Natura 2000-områder, og de målsætninger, der er fastsat for disse i Natura 2000-planerne, jf. vejledningen til habitatbekendtgørelsen.

Målene for det enkelte Natura 2000-område fastsættes efter bekendtgørelse om klassificering og fastsættelse af mål for naturtilstanden (Bekendtgørelse nr. 945 af 27/06/2016), hvoraf det bl.a. fremgår, hvilke parametre, der er centrale for at vurdere, om et konkret anlæg eller tiltag kan forringe naturtyper og levesteder for en række arter.

1.2 Gunstig bevaringsstatus

I kraft af sit EU-medlemskab er Danmark forpligtiget til at opretholde en "gunstig bevaringsstatus" for de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte (udpegningsgrundlaget). Præcist hvad en gunstig bevaringsstatus indebærer, er forskelligt for de enkelte arter og naturtyper, som beskrevet i f.eks. Søgaard et al. (2005) og Elmeros et al. (2012).

For arternes vedkommende må projekter eller planer ikke true de pågældende arter eller deres levesteder, dvs. at bestandene skal være stabile eller i fremgang, og arealerne af de levesteder, som arterne er afhængige af, skal enten være uændrede eller stigende i forhold til tidspunktet for områdets udpegningsgrundlag. For naturtyperne er der tilsvarende typisk tale om, at arealet med den pågældende naturtype skal være stabilt eller stigende for at opretholde en gunstig bevaringsstatus.

1.3 Habitatdirektivets Bilag IV

Af Habitatdirektivet fremgår, at medlemslandene skal indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets Artikel 12 og Bilag IV, uanset om disse forekommer inden for eller uden for et Natura 2000-område (Søgaard & Asferg 2007).

For disse arter indebærer beskyttelsen bl.a. et forbud mod (1) forsætligt drab eller indfangning, (2) forsætlig forstyrrelse, i særdeleshed i yngle- og opvækstperioden samt under overvintring og migration, (3) beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder. Det skal i denne forbindelse sikres, at den økologiske funktionalitet af den pågældende bestands yngle- og rasteområder samlet set opretholdes på mindst samme niveau som hidtil. Ved den økologiske funktionalitet forstås de samlede livsvilkår, som et område tilbyder en given art.

1.4 Ramsarkonventionen og vildtreservat

Ulvedybet og Nibe Bredning er desuden udpeget som Ramsarområde nr. 7 under Ramsarkonventionen, der er en international konvention fra 1971 (konvention af 2. februar 1971 om vådområder af international betydning, især som levesteder for vandfugle). Konventionens formål er at beskytte vandområder af international betydning, områder til optagelse på "Listen over vådområder af international betydning", fremme beskyttelse af områder på listen og fremme fornuftig anvendelse af vådområder.

De internationale naturbeskyttelsesområder, der refereres til i Bekendtgørelse nr. 1383 af 26/11/2016 og Bekendtgørelse nr. 1595 af 06/12/2018 er en samlebetegnelse for habitat- og fuglebeskyttelsesområder, der tilsammen udgør Natura 2000-områderne og Ramsar områderne.

Områderne udpeges og administreres efter begge bekendtgørelser, og i Danmark er alle Ramsarområder også fuglebeskyttelsesområder. Ramsarkonventionen forpligter myndighederne til at administrere således, at beskyttelsen af områderne fremmes, og at områdets karakter ikke ændres. Der er dog ikke særlige krav til forvaltning af fuglebeskyttelsesområder, som også er Ramsarområder, og Natura 2000-planerne og beskyttelse af området efter habitatdirektivets bestemmelser sikrer derfor de danske forpligtelser efter konventionen.

Der er derfor ikke foretaget en specifik konsekvensvurdering i forhold til Ramsarkonventionen.

Ulvedybet samt Nibe og Gjøll Bredning er desuden udlagt som vildt- og naturreservater, som vildtreservat for at beskytte rastende og ynglende vandfugle. Reservatordningerne indebærer, at der er områder, som helt holdes fri for jagt, færdsel i fuglenes yngletid samt andre væsentlige forstyrrende aktiviteter. Vildtreservaterne har deres oprindelse i reservatloven fra 1936.

Markerne med flugtskydebaneanlægget ligger udenfor afgrænsningen af såvel Natura 2000-området som Ramsar og vildt- og naturreservatet.

2. Projektbeskrivelse

Miljøgodkendelsen og den mulige påvirkning af Natura 2000-området gælder alene et ændret brugsmønster af det eksisterende anlæg. Der er således ikke i forbindelse med ansøgningen til miljøgodkendelsen planlagt etablering af nye anlæg, adgangsveje el. lign. Der vil heller ikke være tale om øget færdsel eller andre aktiviteter på de omkringliggende marker, der kan påvirke det tilstødende Natura 2000-område.

Flugtskydebanen er i dag indrettet med en dansk jagtbane med fire standpladser, hvor der skydes til bagduer, spidsduer, højre og venstre sideduer (Figur 1). Desuden er der en trapbane. Jagtforeningen ønsker at tilføje flere lerduekastere til trapbanen, så der også kan skydes disciplinen sporting, hvor lerdueerne kastes fra forskellige retninger. Den ønskede sportingbane vil gøre brug af de eksisterende skydestandpladser på trapbanen og vil fortsat have samme hovedskudsretning. Kun én disciplin kan afvikles ad gangen.

Der anvendes kun haglgeværer, våbenklasse 4, til lerdueskydning i kalibrene 12 eller mindre. Der anvendes lovlig flugtskydningsammunition i samme kalibre, og der anvendes kun stålhagl.

Figur 1: Eksisterende anlæg m.m. på flugtskydebanelægget ved Gjøl.

Skydebanen er miljøgodkendt ved miljøgodkendelse af 30. marts 1993 med skydetiderne sammenfattet i Tabel 1.

Tabel 1: godkendte skydetider per 30. marts 1993.

April, maj, juni, juli og august	
Aftenskydning Hver onsdag	Fra kl. 18.30 – 21.00 (dog ikke efter solnedgang)
Weekendskydning Maks. 4 lørdage pr. sæson	Fra kl. 10.00 – 18.00 (dog ikke efter solnedgang)

Herudover gav den gamle miljøgodkendelse tilladelse til, at der i den øvrige del af året kunne afholdes op til 3 skydninger. De ansøgte skydetider fremgår af Tabel 2.

Tabel 2: godkendte skydetider per september 2017.

Ugedag	Sommerperiode April - September		Vinterperiode Oktober - Marts
	Dagskydning	Aftenskydning	Dagskydning
Mandag - fredag	07.00 – 18.00	18.00 – 22.00	
Antal skydedage pr. uge	4	4	
Lørdag – søndag	09.00-16.00	-	09.00 – 16.00
Antal skydedage pr. uge	2	-	2

Ud over de viste tidsmæssige begrænsninger er der i perioden maj-august mulighed for afvikling af indtil 4 stævner/kurser/øvelser (skydning i 2 dage i samme weekend) og i perioden september-april 4 stævner/kurser/øvelser. Stævner/kurser/øvelser i weekenden skal afvikles indenfor tidsrummet lørdag kl. 09.00-20.00 og søndag kl. 09.00-18.00.

Det fremgår af tabellerne, at der samlet set er tale om en ret markant udvidelse af den nuværende brug af flugtskydebanelægget, idet der ansøges om 1) flere skydedage per uge, 2) flere timer per dag med skydning og 3) en udvidelse af sæsonen med september-marts.

Flugtskydebaneanlægget ved Gjøl. Foto: Forside - www.gjoel-jagtforening.dk.

3. Natura 2000-området

Umiddelbart syd for området med skydebaneanlægget ligger Natura 2000-område 15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal, der har et samlet areal på 19.840 hektar.

Natura 2000-området, der består af habitatområde nr. 15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal samt fuglebeskyttelsesområde nr. 1 Ulvedybet og Nibe Bredning, er afgrænset som vist på Figur 2 og Figur 3.

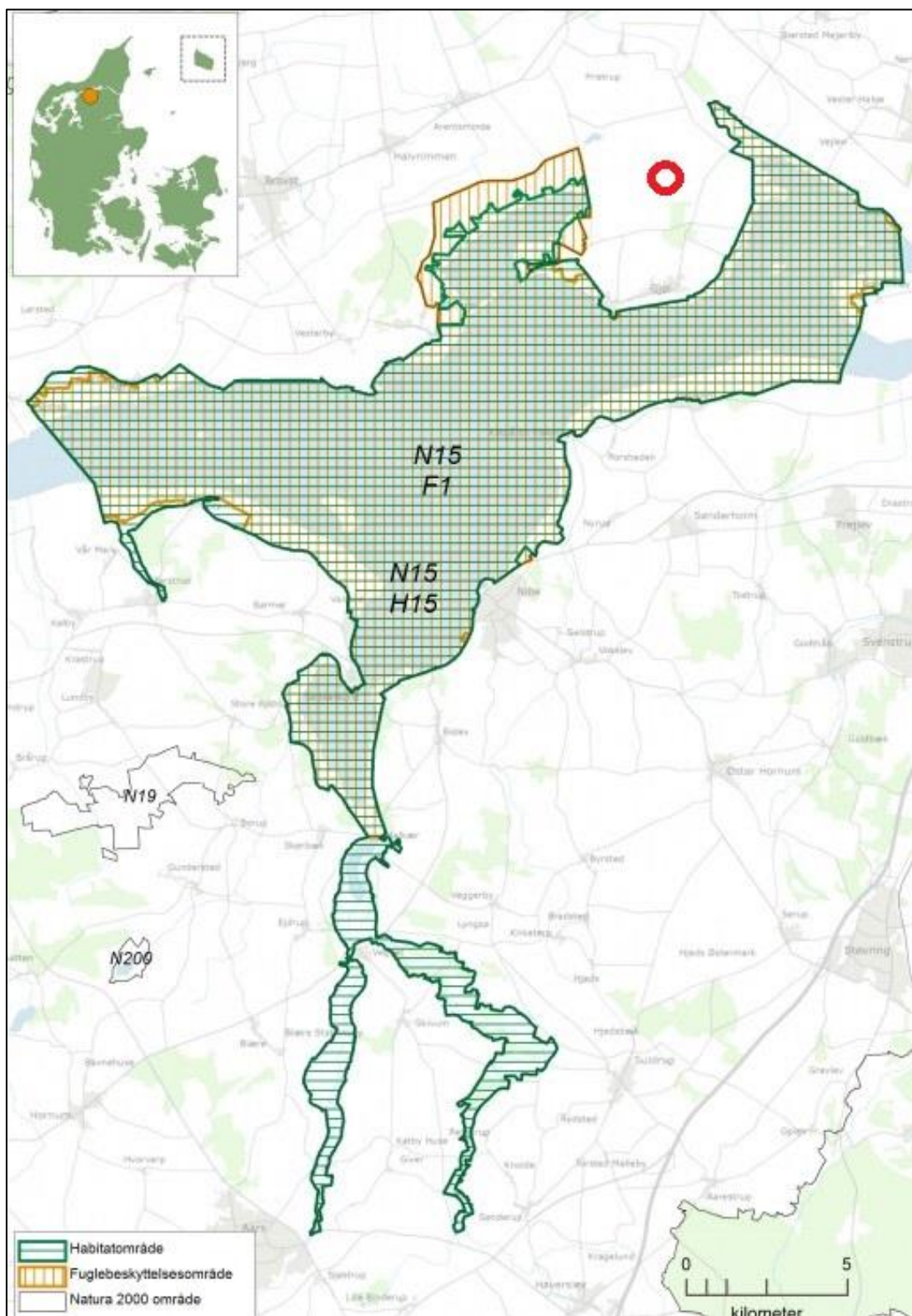
Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte de store, sammenhængende strandengsarealer, kyst- og havnaturtyper samt de tilknyttede yngle- og trækfugle. Derudover er området specielt udpeget for de store sammenhængende stilkegekrat og sure overdrev samt den sjældne naturtype indlandssalteng.

Natura 2000-området er primært karakteriseret ved store, sammenhængende strandengsarealer, kyst- og havnaturtyper. De lavvandede marine områder i især Nibe og Gjøl Bredning er vigtige raste- og fourageringssteder for flere af andefuglene på udpegningsgrundlaget, bl.a. lysbuget knortegås. De store vidtstrakte strandenge udgør vigtige ynglelokaliteter for vadefuglene på udpegningsgrundlaget, ligesom de uforstyrrede holme på nationalt plan udgør vigtige ynglelokaliteter for skestork, terner og klyde. Ulvedybet er en af landets største brakvandssøer og er samtidig en af Natura 2000-områdets vigtigste raste- og ynglelokaliteter. Mod syd er området karakteriseret ved to store ådale Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

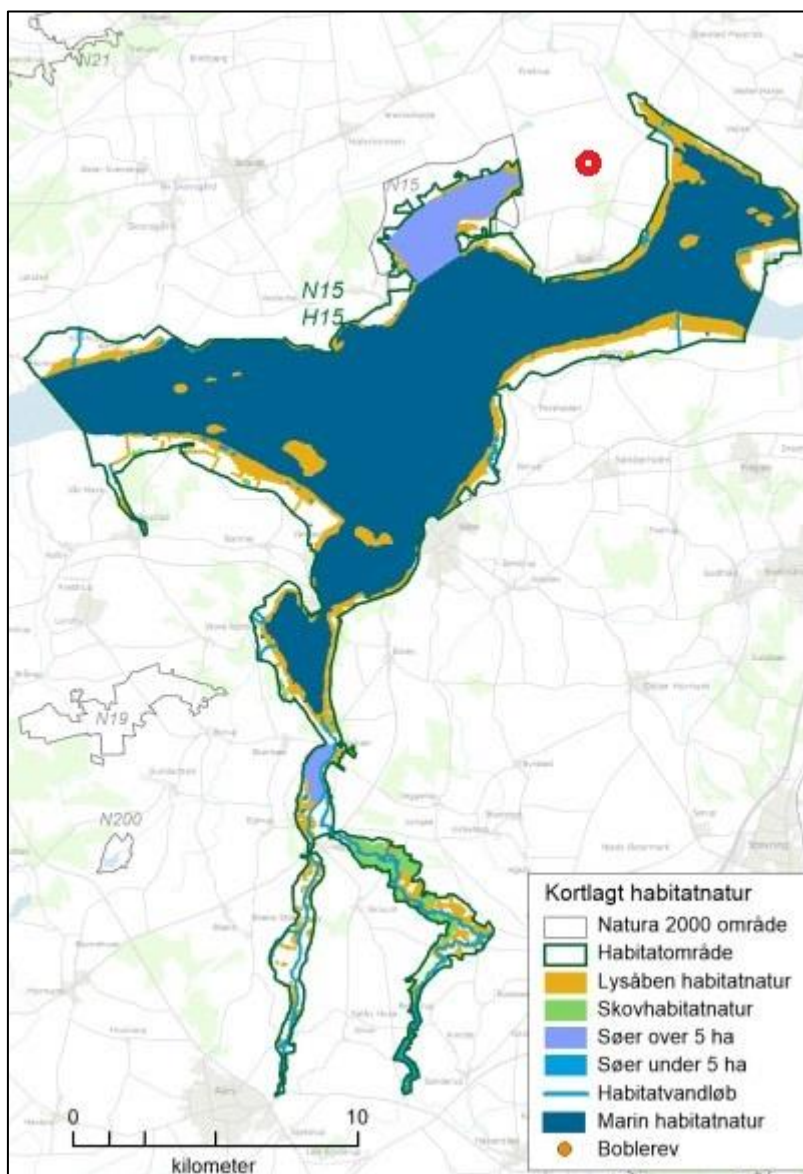
Naturtilstanden for de lysåbne naturtyper i området er overvejende god, hvilket bl.a. kan tilskrives, at der er store naturarealer i området, der er under pleje med bl.a. afgræsning, og at mange arealer har et relativt højt artsindeks. Overordnet set er tilstanden på naturarealerne dog forringet ved den seneste kortlægning, bl.a. pga. tilgroning med græsser og urter på strandengsarealerne på holmene i Limfjorden (Miljøstyrelsen 2020).

Med hensyn til fuglene har bestanden af ynglende skestork været i fremgang, og området er et af de vigtigste yngleområder for arten. Klyde og havterne vurderes at have fluktuerende men stabile ynglebestande i området. Også rørdrum vurderes at yngle stabilt med 2 par i området, mens yngleforsøg fra hedeheg kun ses meget sporadisk. Ynglebestanden af almindelig ryle har været lille og faldende i området, og den er nu i risiko for helt at forsvinde fra området, ligesom den også på nationalt plan er presset. Brushane og splitterne har ynglet sporadisk og vurderes nu at være forsvundet fra området. Fjordterne yngler sporadisk i området, typisk sammen med andre kolonirugende fugle. For blåhals og rørhøg, der er nye på udpegningsgrundlaget, vurderes der at være forudsætninger for en stabil bestand i området (Miljøstyrelsen 2020).

Bestandene af følgende trækfugle vurderes at have været stabile-stigende: Bramgås, grågås, knopsvane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget knortegås, pibeand og sangsvane. Bestandene af hjejle, blichøne og hvinand som trækfugle vurderes til at have været fluktuerende, men stabile i området, mens bestanden for pibesvane og toppet skallesluger har været meget fluktuerende i området og ikke kan vurderes ud fra de foreliggende tal. Klyde og skestork er hidtil ikke overvåget som trækfugl i det nationale overvågningsprogram (NOVANA) i dette område, og det er derfor ikke muligt på nuværende tidspunkt at udtale sig om artens forekomst i området (Miljøstyrelsen 2020).

Figur 2: Afgrænsningen af Natura 2000-område nr. område 15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal og det habitat- og fuglebeskyttelsesområde, der indgår i det. Skydebaneanlæggets placering er vist med rød cirkel.

Figur 3: Oversigtskort over Natura 2000-området og dets kortlagte habitatnaturtyper (Miljøstyrelsen 2020).

Udpegningsgrundlaget er sammenfattet i Tabel 3, hvor der også er foretaget en afgrænsning af, hvilke dele af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, der vurderes at være relevante for væsentlighedsvurderingen. Afgrænsningen er foretaget ud fra en antagelse om, at projektets vigtigste (potentielle) påvirkninger af Natura 2000-området udgøres af forstyrrelser og anden påvirkning som følge af øget aktivitet, først og fremmest støj, som følge af den ændrede anvendelse af flugtskydebanen.

Der kan dermed ikke ske påvirkninger af naturtyper på habitatområdets udpegningsgrundlag, og den ændrede brug af anlægget vil heller ikke kunne påvirke levesteder for fisk eller de landlevende arter gul stenbræk, hedepletvinge eller de to arter af vindelsnegle.

Det fremgår af Tabel 3, at Natura 2000-væsentlighedsvurderingen på den baggrund kan afgrænses til hovedsageligt at omfatte ynglende og rastende fuglearter i fuglebeskyttelsesområde F1. For fuldstændighedens skyld medtages desuden de mobile arter odder og spættet sæl i væsentlighedsvurderingen, da det ikke på forhånd kan udelukkes, at de kan findes i nærområdet for skydebaneanlægget.

Tabel 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område 15, der består af habitatområde nr. 15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal samt fuglebeskyttelsesområde nr. 1 Ulvedybet og Nibe Bredning. Arter og naturtyper, der vurderes at være potentielt relevante i forbindelse med væsentlighedsvurderingen, er markeret med **fed**. *: prioriteret art/naturtype, for hvilken den danske stat har et særlig beskyttelsesansvar. Udpegningsgrundlag jf. Miljøstyrelsen (2020).

Habitatområde nr. H15	Fuglebeskyttelsesområde nr. F1
Naturtyper:	Ynglefugle
Sandbanke (1110)	Rørdrum
Vadeflader (1140)	Skestork
Lagune* (1150)	Rørhøg
Bugt (1160)	Hedehøg
Rev (1170)	Klyde
Strandvold med flerårige planter (1220)	Almindelig ryle
Enårig strandengsvegetation (1310)	Brushane
Strandeng (1330)	Splitterne
Indlandssalteng* (1340)	Fjordterne
Forklit (2110)	Havterne
Grå/grøn klit* (2130)	Blåhals
Kransnålalge-sø (3140)	Trækfugle
Næringsrig sø (3150)	Skestork
Brunvandet sø (3160)	Knopsvane
Vandløb (3260)	Pibesvane
Tør hede (4030)	Sangsvane
Enekrat (5130)	Grågås
Kalkoverdrev* (6210)	Kortnæbbet gås
Surt overdrev* (6230)	Bramgås
Tidvis våd eng (6410)	Lysbuget knortegås
Urtebræmme (6430)	Pibeand
Hængesæk (7140)	Krikand
Kildevæld* (7220)	Hvinand
Rigkær (7230)	Toppet skallesluger
Bøg på muld (9130)	Blishøne
Ege-blandskov (9160)	Klyde
Stilkege-krat (9190)	Hjejle
Skovbevokset tørvemose (91D0)	
Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	
Gul stenbræk (1528)	

Habitatområde nr. H15	Fuglebeskyttelsesområde nr. F1
Hedepletvinge (1065)	
Kildevældsvindelsnegl (1013)	
Skæv vindelsnegl (1014)	
Bæklampret (1096)	
Flodlampret (1099)	
Havlampret (1095)	
Odder (1355)	
Spættet sæl (1365)	

3.1 Projektområdet

Flugtskydebanen, der er anlagt i 1965, er beliggende i landzonen og området er i Helhedsplan 17 for Jammerbugt Kommune udlagt til "Rekreativt område, herunder skydebane".

Skydebanen er placeret i forholdsvis fladt terræn med intensivt dyrket agerland. Anlægget er delvist omgrænset af tæt bevoksning og med en del spredte læhegnsbeplantninger og er derfor kun i begrænset omfang synligt fra de omkringliggende marker.

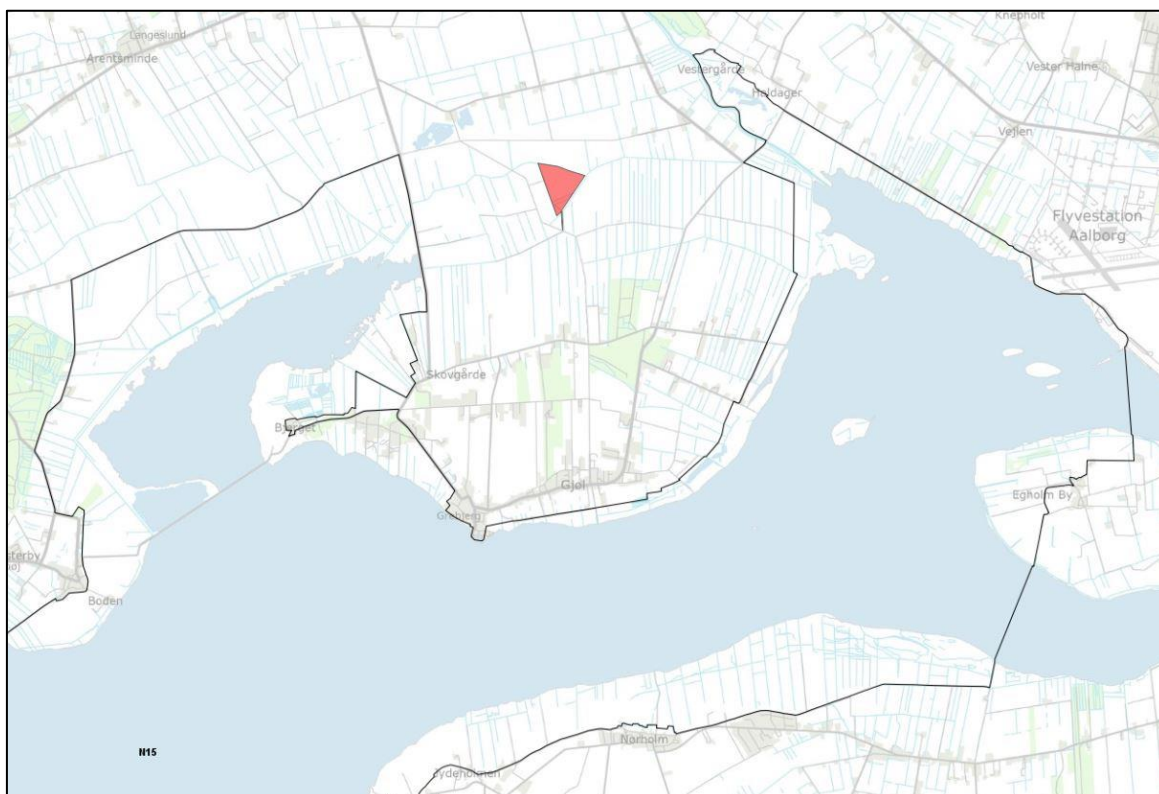
Nedfaldsområderne (Figur 1) og nogle af maskinhuse ne ligger i et moseområde, der er beskyttet natur i henhold til Naturbeskyttelseslovens §3. Klubhus og de øvrige maskinhuse ligger udenfor dette område. Nærmeste beboelsesejendomme ligger i en afstand af ca. 1,4 km nordøst fra anlægget.

Natura 2000-område nr. 15 ligger ca. 2 km vest og 2,6 km øst for skydebanen (Figur 5). Ca. 6 km øst for skydebaneanlægget, ved grænsen til Natura 2000-området, ligger Aalborg Lufthavn.

Flugtskydebaneanlægget omgives af intensivt dyrket agerland af overvejende meget lav naturværdi. En sumpet bevoksning omkring anlægget er kortlagt som mose, og en gravet kanal umiddelbart syd for anlægget har status som beskyttet vandløb. Ca. 450 meter nord for anlægget ligger et par mindre vandhuller, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens generelle bestemmelser. Bortset fra dette er der ikke beskyttet natur i anlæggets nærhed. Nærmeste arealer med kortlagt EU beskyttet habitatnatur (strandeng) er ved Gjøl Bredning mere end 2 km fra anlægget.

Figur 4: Flugtskydebaneanlægget (vist med rød cirkel) ligger i intensivt dyrket agerland nord for Gjøl.

Figur 5: Flugtskydebaneanlæggets (rød trekant) beliggenhed nord for Natura 2000-område 15, hvis afgrænsning er vist med sort.

Udsigt fra vejen Drøvten mod flugtskydebaneanlægget (bagest i billedet).

Flugtskydebaneanlægget (bagest i billedet) ligger i intensivt dyrket agerland og er omgrænset af tæt bevoksning og med en del spredte læhegnsbeplantninger, der begrænser anlæggets synlighed fra omgivelserne.

3.1.1 Udpegningsgrundlag i projektområdet

Området med flugtskydebaneanlægget ligger udenfor Natura 2000-området og rummer ikke væsentlige naturværdier idet, der er tale om arealer udlagt til almindelig landbrugsdrift.

Habitatområde 15

Som nævnt ovenfor er nærmeste arealer med kortlagt habitatnatur (strandeng) mere end 2 km fra anlægget, idet strandengene ved Gjøl Bredning er kortlagt som denne naturtype (se også Figur 3).

Det kan ikke helt udelukkes, at den mobile og landlevende art odder lejlighedsvis kan forekomme nær projektområdet, og de er derfor for fuldstændighedens skyld medtaget i væsentlighedsvurderingen. Odder har siden midten af 1980'erne markant øget sin udbredelse i Danmark. I midten af 1980'erne fandtes odderen stort set kun i det nordvestlige Jylland, men bestanden har nu spredt sig helt ned til den dansk-tyske grænse. Ifølge basisanalysen (Miljøstyrelsen 2021) er der registreret odder på to lokaliteter ved Ulvedybet samt i Ryå, hvilket er henholdsvis 2,5 og 3,5 km fra flugtskydebanen.

Det kan heller ikke på forhånd afvises, at spættet sæl kan forekomme i Gjøl Bredning, og også denne er derfor medtaget i vurderingen.

Kanalerne og de gravede grøfter i området omkring flugtskydebaneanlægget udgør ikke egnede levesteder for bæklampret, flodlampret eller havlampret, og arealerne vurderes heller ikke at rumme levesteder for de landlevende arter gul stenbræk, hedepletvinge, kildevældssnegl eller skæv vindelsnegl.

Fuglebeskyttelsesområde F1

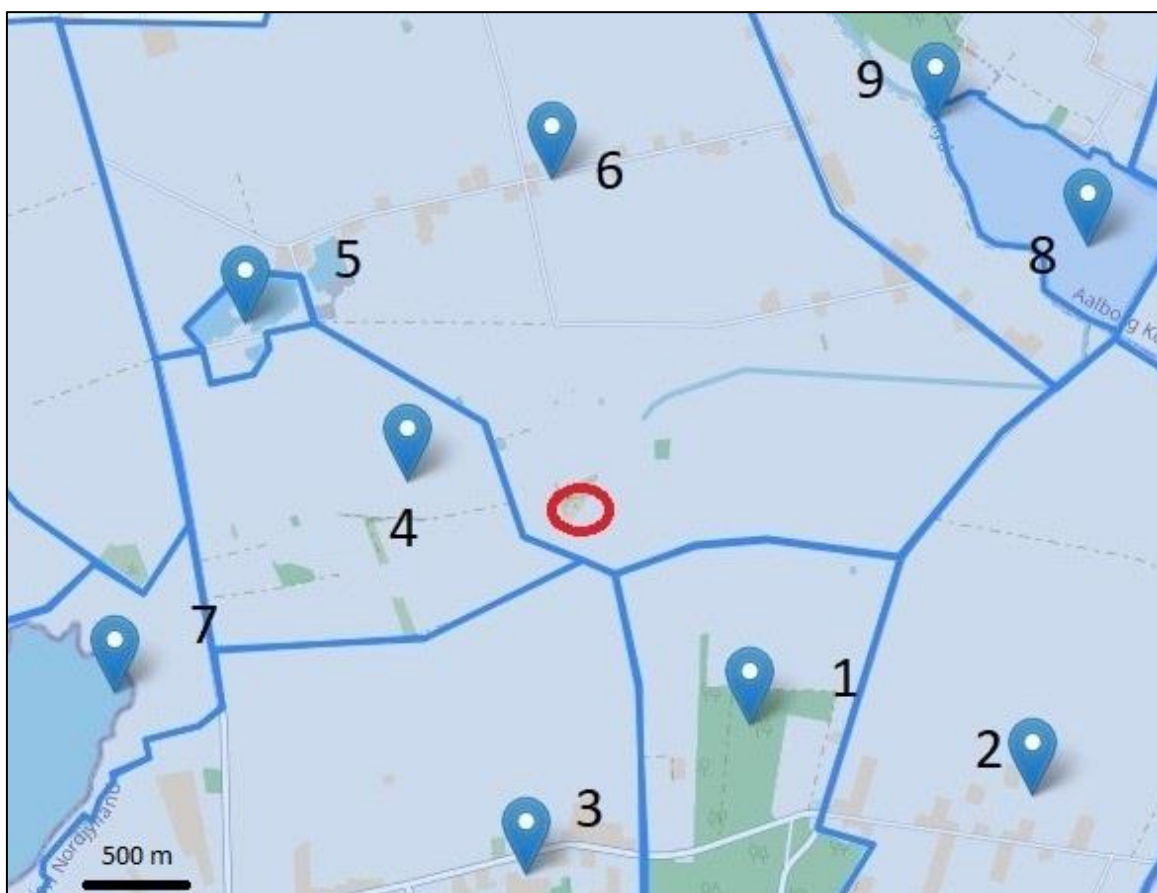
Et indtryk af, hvilke udpegningsfuglearter, der forekommer eller kan forekomme i nærområdet ved flugtskydebanen kan opnås fra den landsdækkende fugleregistreringsdatabase dofbasen.dk (DOF-basen 2021).

En oversigt over observationer af udpegningsfuglearter i området omkring flugtskydebaneanlægget, baseret på observationer 2010-2021 på ni omkringliggende "DOF-baselokaliteter" (Figur 6), er vist i Tabel 4 og Tabel 5.

En mere detaljeret beskrivelse af, hvor de enkelte arter yngler og raster i Natura 2000-området, er givet i afsnittet med væsentlighedsvurderingen, da konsekvenserne af den ændrede praksis på flugtskydebaneanlægget for fuglelivet hænger nøje sammen med, hvor de enkelte arter har deres levesteder.

I alt 11 arter af *ynglefugle* indgår i udpegningsgrundlaget for F1. Det fremgår af Tabel 4, at alle 11 arter er observeret på en eller flere af de omkringliggende lokaliteter i perioden 2010-2021. For næsten alle observationer gælder det dog, at der er tale om forbipasserende, fouragerende, rastende eller trækkende fugle uden yngleadfærd.

Figur 6: "DOF-baselokaliteter" omkring flugtskydebaneanlægget (vist med rød cirkel). Lokalteterne er: 1: Eget, 2: Østerkær Enge, 3: Nørredige, 4: Sønderrøn, 5: Møllesø ved Ulvedybet, 6: Søengene. 7: Ulvedybet ved Gjølvej, 8: Sandholme, 9: Ryå (Skeelslund Bro - Gjøl Bro).

Kun rørdrum, rørhøg, klyde og blåhals har ynglet på en eller flere af de nævnte lokaliteter i perioden 2010-2021. Rørdrum har således ynglet ved Møllesø ved Ulvedybet og Sandholme med 1 par på hver lokalitet, rørhøg har ynglet ved Møllesø ved Ulvedybet og Ulvedybet ved Gjølvej med 1 par på hver lokalitet, Klyde har ynglet ved Østerkær Enge og Ulvedybet ved Gjølvej med 2-3 par på hver lokalitet, og blåhals har ynglet ved Søengene, Ryå (Skeelslund Bro-Gjøl Bro), Ulvedybet ved Gjølvej og ved Sandholme med 1-2 par på hver lokalitet.

Spurvefuglen blåhals, der yngler i nærområdet med enkelte par, blev tilføjet udpegningsgrundlaget, som ynglefugl i forbindelse med den seneste justering af udpegningsgrundlagene for de danske fuglebeskyttelsesområder. Arten genindvandrede til Danmark i 1992. Den har siden etableret sig i store dele af Jylland, hvor den yngler i bl.a. marskområder med mange drængrøfter, i områder med frodig urtevegetation, lav kratbevoksning og åbne partier eller i udkanten af moseområder, hvor der er tagrør og pilekrat (Grell 1998).

Med blåhals som eneste undtagelse rummer agerlandet omkring flugtskydebaneanlægget ikke potentielle yngleområder for udpegningsarterne.

Tabel 4: Observationer af ynglefugle (Y) på "DOF-base lokaliteter" omkring flugtskydebaneanlægget 2010-2021 (DOF-basen 2021) og antallet af ynglepar i hele fuglebeskyttelsesområdet jf. Miljøstyrelsen (2020), dvs. 2013-2019. Tallene fra DOF-basen er maks-tal, dvs. det højeste antal fugle registreret det pågældende år, og omfatter alle observationer, inklusive fugle uden yngleadfærd og fugle, der ikke nødvendigvis har gjort ophold i området. Som det fremgår af teksten, har kun rørdrum, rørhøg, klyde og blåhals udvist yngleadfærd på en eller flere af lokaliteterne. Fra lokaliteten Eget (Lok. 1) foreligger ingen observationer af Bilag 1 ynglefugle i perioden 2010-2021. Lokalitetsnumrene refererer til Figur 6.

Art/lokalitet	Lok. 2	Lok. 3	Lok. 4	Lok. 5	Lok. 6	Lok. 7	Lok. 8	Lok. 9	Ynglepar i F1
Rørdrum				2		1	1	1	2
Skestork	17	2				83	8		87-150
Rørhøg	3	1	2	2	1	3	7	2	2
Hedehøg					1	1			0
Klyde	15	26				97			59-226
Almindelig ryle	2.000	6				800			0-1
Brushane	28	30				364	60		0
Splitterne	4								0
Fjordterne	2					3			0-4
Havterne	25								40-108
Blåhals					2	2	2	2	15

I alt 15 arter af *trækfugle* indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, og især pibe-svane, sangsvane, kortnæbbet gås og bramgås forekommer på lokaliteterne nærmest flugtskydebanen (Lokalitet 1, 3, 4 og 6), mens de fleste svømmeænder er observeret på lokaliteter i lidt større afstand fra anlægget (lokalitet 2 og 7). Antallet af rastende fugle i og omkring anlægget vil dog variere betydeligt gennem årene som følge af vejrforhold, jagttryk og afgrødevalg på de enkelte marker, hvilket også afspejles i den store variation i tallene fra den seneste basisanalyse (Miljøstyrelsen 2020, Tabel 5). F.eks. foretrækker bramgæs græsarealer og vinterafgrøder, mens en omlægning til f.eks. energipil vil gøre en mark uegnet som levested for gæs. Vurderet ud fra luftfotos har markerne omkring flugtskydebanen dog været egnede rasteområder for gæs i årtier.

Bramgås – udpegningsart (trækfugl) for fuglebeskyttelsesområde nr. F1

Tabel 5: Forekomst af trækfugle (T) på "DOF-base lokaliteter" omkring for flugtskydebaneanlægget 2010-2021 (DOF-basen 2021) og i hele Natura 2000-området jf. Miljøstyrelsen (2020), dvs. 2010-2017. Tallene fra DOF-basen er maks-tal, dvs. det højeste antal fugle registreret det pågældende år. Kun rastende fugle, der har gjort ophold i områderne, er medtaget, dvs. at tilfældigt overflyvende fugle er sorteret fra. Lokalitetsnumrene referer til Figur 6.

Rækkemærkater	Lok. 1	Lok. 2	Lok. 3	Lok. 4	Lok. 5	Lok. 6	Lok. 7	Lok. 8	Lok. 9	Antal i F1
Skestork		17	2				83	8		-
Knopsvane	2	800		4	2	2	381	4	4	2-1.543
Pibesvane			25	84		186	185			0-915
Sangsvane	155	400	630	828	650	1.627	1.550	8	2	210-5.052
Grågås	150	550	125	300	24	2.520	3.500	180	150	312-8.044
Kortnæbbet gås	7.000	2.500	6.230	4.870	340	8.000	9.800	3.390	6.000	650-20.240
Bramgås	40	930	5.400	2.540	150	4.000	5.200	950	3.000	110-12.780
Knortegås, lysbuget		4.000				5	142			2.556-6.100
Pibeand		6.500			10		12.000		150	4.858-23.014
Krikand		1.000	35	22			3.340	400	22	1.445-7.737
Hvinand		73			2		225	2	2	60-2.852
Toppet skallesluger							48			0-290
Blishøne	7		1	2	12		13.00			340-5.453
Klyde		15	26				97			-
Hjejle	35	3.000	3	75		13	11.000		10	0-27.958

3.2 Natura 2000 målsætning for Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal

Den *overordnede målsætning* for Natura 2000-område nr. 15, "Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal" er, som for alle Natura 2000-områder at opretholde en "gunstig bevaringsstatus" for arter og naturtyper på områdets udpegningsgrundlag.

Det samlede areal af naturtypen/levestedet skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det. For fuglene indebærer gunstig bevaringsstatus, at deres bestande skal være stabile eller i fremgang og at arealet af deres levesteder, skal være stabilt eller stigende.

De *konkrete målsætninger* fastlægger de langsigtede mål for udvikling i areal og tilstand for de enkelte naturtyper og arters levesteder. De konkrete mål tager udgangspunkt i den tilstand, som er vurderet for naturtyper og arters levesteder efter tilstandsvurderingssystemet udviklet under det landsdækkende NOVANA program. Af særlig relevans for væsentlighedsvurderingen hedder det Natura 2000-planen (Miljø- og Fødevarerministeriet 2016), at:

- Tilstanden og det samlede areal af levesteder for arterne kortnæbbet gås, krikand, sangsvane, grågås og pibeand som trækfugl i området sikres eller øges, således at der findes tilstrækkelige egnede raste- og fødesøgningssteder for arterne, så området kan huse en tilbagevendende rastebestand på 2.600 grågæs, 4.600 kortnæbbede gæs, 4.300 krikænder, 18.600 pibeænder og 1.660 sangsvaner.
- Tilstanden og det samlede areal af levestederne for pibesvane, lysbuget knortegås, toppet skallesluger, blishøne, hjejle, knopsvane og hvinand som trækfugle skal desuden sikres eller øges, således at der findes egnede raste- og fødesøgningssteder for arterne.

4. Væsentlighedsvurdering

4.1 Afgrænsning af væsentlighedsvurderingen

Der er ikke i forbindelse med ansøgningen til miljøgodkendelsen planlagt etablering af nye anlæg, adgangsveje el.lign. Der vil heller ikke være tale om øget færdsel eller andre aktiviteter på de omkringliggende marker, der kan påvirke det tilstødende Natura 2000-område. En eventuel let øget trafik ad de eksisterende markveje til og fra anlægget vurderes at være uden betydning for Natura 2000-området.

Miljøgodkendelsen og den mulige påvirkning af Natura 2000-området gælder således alene et ændret brugsmønster af det eksisterende anlæg og den deraf forøgede støjpåvirkning af anlæggets omgivelser som følge af øget støj fra skudafgivelse.

På baggrund af den foregående gennemgang er væsentlighedsvurderingen begrænset til at omfatte 11 arter af ynglefugle og 15 arter af trækfugle. Desuden adresseres kortfattet og for fuldstændighedens skyld, to arter på habitatområdets udpegningsgrundlag. Baggrunden for denne afgrænsning er hovedsageligt, at de pågældende arter forekommer eller kan tænkes at forekomme i eller nær de berørte områder.

Det vurderes således, at en væsentlig negativ påvirkning af habitatområdets terrestriske eller marine naturtyper, planten gul stenbræk, insektet hedepletvinge, kildevældsvindelsnegl, skæv vindelsnegl og de tre arter af fisk på udpegningsgrundlaget (bæklampret, flodlampret og havlampret) umiddelbart kan afvises.

Ud fra et forsigtighedshensyn er det besluttet at inddrage alle ynglefugle (Y) og trækfugle (T) på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området i væsentlighedsvurderingen, da fuglene er mobile, og alle arter derfor principielt kan forekomme i eller nær de berørte områder. På den baggrund kan væsentlighedsvurderingen afgrænses til at omfatte 11 arter af ynglefugle (Y), 15 arter af trækfugle (T) på fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag samt to arter (odder og spættet sæl) på habitatområdets udpegningsgrundlag:

Habitatområdet:

- Odder
- Spættet sæl

Fuglebeskyttelsesområdet:

• Rørdrum (Y)	• Pibesvane (T)
• Skestork (TY)	• Sangsvane (T)
• Rørhøg (Y)	• Grågås (T)
• Hedehøg (Y)	• Kortnæbbet gås (T)
• Klyde (TY)	• Bramgås (T)
• Almindelig ryle (Y)	• Lysbuget knortegås (T)
• Brushane (Y)	• Pibeand (T)
• Splitterne (Y)	• Krikand (T)
• Fjordterne (Y)	• Hvinand (T)
• Havterne (Y)	• Toppet skallesluger (T)
• Blåhals (Y)	• Blishøne (T)
• Knopsvane (T)	• Hjejle (T)

4.2 Påvirkning af habitatområdet

Odder

Ifølge basisanalysen (Miljøstyrelsen 2020) og Miljøportalen (2022) er der registreret odder på to lokaliteter ved Ulvedybet samt på én lokalitet ved Ryå, hvilket er henholdsvis 2,5 og 3,5 km fra skydebaneanlægget. Forstyrrelse af odder som følge af øget støj, på denne afstand er ikke sandsynlig, da aktiviteterne ikke foregår om natten, hvor arten især er aktiv, og da der er mere end to km fra skydebaneanlægget til de nærmeste fundsteder. Se senere om den forventede støjbreddelse.

Spættet sæl

Spættet sæl, der er den mest almindelige sælart i Danmark, findes spredt fouragerende i hele habitatområdets marine del, hvor de bl.a. benytter Rønholm midt i Nibe Bredning, 10 km fra flugtskydebanen, som hvileplads året rundt. De sidste 10 år har bestanden varieret meget, men er faldet til under 20 individer de seneste år. Udviklingen i sælbestanden i Limfjorden er svær at tolke, da man mener at sælernes vandring ind og ud af Limfjorden, er betinget af variationer i tilgængelig føde (Miljøstyrelsen 2020). DCE vurderede i 2013, at adgangsforbudet på Rønholm bør forlænges til d. 30. september, og at adgangsforbudet bør udvides til også at gælde det omkringliggende vandspejl i en afstand af 500 m fra Rønholm, for således at sikre en bedre beskyttelse af de spættede sæler, der benytter Rønholm som hvileplads året rundt.

Det er kendt at spættet sæl er sårbar over for direkte forstyrrelser på hvile- og ynglepladserne, men da der er mere end 10 km mellem Rønholm og skydebaneanlægget, kan der umuligt ske en direkte forstyrrelse her (se senere om forventet støjbreddelse). Det kan dog ikke udelukkes, at individer af spættet sæl kan passere kystnært ved Gjøl Bredning, og derfor komme nærmere skydebaneanlægget. Men sådanne enkeltindivider vil let kunne fortrække til mere uforstyrrede dele af Limfjorden, hvis de påvirkes af støj fra skydebanen.

På den baggrund kan væsentlige negative påvirkninger af såvel odder som spættet sæl, som følge af ændret praksis på flugtskydebanen, afvises.

4.3 Påvirkning af fuglebeskyttelsesområdet

Flere af fuglearterne på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området anvender de omkringliggende marker til rast og fouragering og må formodes også at kunne passere igennem projektområdet i forbindelse med deres årlige træk eller mellem forskellige fourageringsområder. Derfor kan det øgede støjniveau, som følge af udvidet brug af flugtskydebanen, potentielt påvirke fugle fra fuglebeskyttelsesområdet.

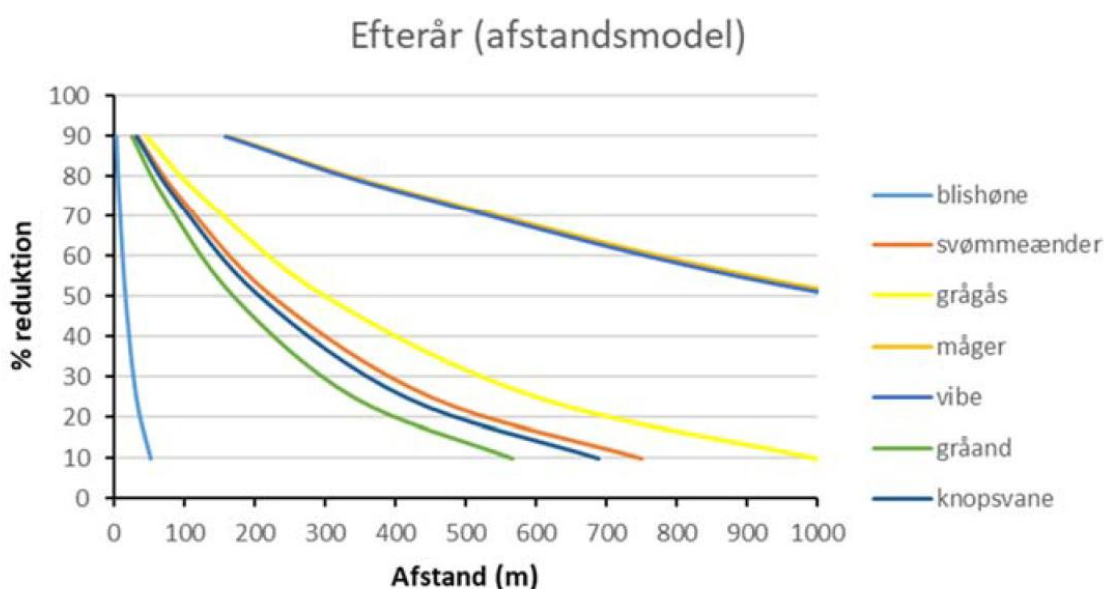
De fleste undersøgelser om vandfugles reaktioner på skydning stammer fra undersøgelser vedrørende jagt. Der foreligger således en lang række eksempler på, at jagt kan øge flugtafstanden og reducere antallet af tilstedeværende ænder, gæs og vadefugle på en lokalitet (Meltofte 1982, Madsen & Fox 1995). Fraværet af jagt i de vildtreservater, der er oprettet specifikt for at beskytte rastende fugle mod menneskelige forstyrrelser, vidner også om jagtens negative konsekvenser, da bestandene her generelt er stabile eller stigende (Clausen et al. 2014).

Madsen et al. (2019) undersøgte effekten af forstyrrelser fra jagt på grågås i vådområder i august, hvor der ikke drives jagt på andre vandfugle. Undersøgelsen belyste bl.a., ved hvilket støjniveau

og på hvilken afstand fuglene om efteråret reagerer adfærds- og antalsmæssigt på forstyrrelsen fra skudafgivelse.

Undersøgelsen blev udført i september-november 2017 og august 2018 i fire vådområder udvalgt til forsøget, og i hvert område gennemførtes en serie af forsøg med standardiseret skudafgivelse på en afstand af ca. 200-300 m fra vådområdet eller nærmeste tilstødende engareal, som blev benyttet af vandfugle.

Undersøgelsen viste, at fuglene ikke uventet generelt var mest tilbøjelige til at flygte jo tættere de var på skuddet. Som en del af projektet blev desuden beregnet effektafstande for de enkelte arter (Figur 7). For de syv arter, der var signifikante for efteråret, lå gennemsnittet for 50% reduktionen på 432 m, varierende mellem 16 og 1063 m. Alternative afstande for andre relative reduktioner kan aflæses for hver enkelt art på figuren.

Figur 7: Estimerede afstande hvor en given andel af fuglene fortrækker i respons til skudafgivelse om efteråret (fra Madsen et al. 2019).

Med hensyn til lydtrykket beregnede Madsen et al. (2019), at der i medvind i gennemsnit vil være et lydtryk på 81 dB fra en skudafgivelse, og at der i modvind i gennemsnit vil være et lydtryk på 75 dB. Det blev ligeledes estimeret, at i medvind vil 50% af fuglene fortrække på 270 m fra skytten, 25% på 310 m og 10% på 320 m. I modvind er de tilsvarende afstande kortere - nemlig 180, 270 og 290 m.

Støjregninger foretaget i forbindelse med ansøgningen viser, at der ved fuglebeskyttelsesområdet omkring Ulvedybet (afstand 2,0 km) vil der være en støjbelastning på maksimalt 49 dBA ved skydeaktiviteter. Ved grænsen til fuglebeskyttelsesområdet ved Ryå/Kytterne (afstand 2,5 km) er der beregnet en støjbelastning på maksimalt 47 dBA.

Dette stemmer nogenlunde overens med Madsen et al. (2019), der beregner det estimerede lydtryk i 100 m x 100 m grid-celler i forhold til afstanden til skudafgivelse i de fire undersøgelsesområder og estimerer et lydniveau på mellem 40 og 60 dB i en afstand af 2 km fra skudafgivelsen.

På decibel skalaen svarer 60-70 dB til "almindelig tale", mens 40-50 dB svarer til det almindelige lydniveau på et bibliotek <https://www.arbejdsmiljoweb.dk/>

Det vurderes på baggrund af disse undersøgelser, at der som følge af den ansøgte brug af flugtskydebaneanlægget sandsynligvis vil ske en påvirkning af raste- og fourageringsmulighederne for svaner, gæs og vadefugle på de nærtliggende marker omkring skydebaneanlægget (<1.000 meter).

Derimod kan en væsentlig negativ påvirkning af fuglenes yngle- og rasteområder i selve fuglebeskyttelsesområdet afvises.

Ynglefugle

I alt 11 arter af *ynglende* fugle indgår i udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 1. Arterne rørdrum, skestork, rørhøg, klyde, almindelig ryle, brushane, splitterne, fjordterne og havterne vil være ret snævert tilknyttet de lavvandede fjordområder, rørsumpe, vadeflader og strandenge indenfor selve Natura 2000-området.

På baggrund af den forventede udstrækning af støjen fra skudafgivelsen til disse arters ynglepladser i Natura 2000-området, kan en væsentlig negativ påvirkning af ynglepladserne afvises. Afstanden fra skydebaneanlægget overstiger da også langt arternes behov for forstyrrelsesfrie zoner i yngletiden jf. kriterier for gunstig bevaringsstatus i Søgaard et al. (2005).

Kriterierne for gunstig bevaringsstatus vil således også efter ændret praksis være opfyldt: skestork (500 m), almindelig ryle/engryle, brushane og hedehøg (200 m), splitterne, havterne og fjordterne (300 m). Om rørdrum og rørhøg hedder det, at yngleområdet skal være uforstyrret i yngleperioden ved og i umiddelbar nærhed af reden.

Rørhøg fouragerer over "mosaiklandskaber", der omfatter rørskovsomkransede søer samt dyrkede og udyrkede arealer. Da disse habitater er almindelige i det danske landskab, kan der ikke fastsættes kriterier for levestedernes størrelse (Søgaard et al. 2005). Det er dog en rimelig vurdering, at med udstrækningen af dyrkede arealer og småbiotoper i nærområdet, vil aktiviteterne ikke påvirke artens status som ynglefugl i Natura 2000-området.

Hedehøg kan både yngle og fouragere på dyrkede arealer, men arten har ikke ynglet i Natura 2000-området i en årrække (2013-2019). I perioden 2004-2012 ynglede et par i 2008 og 2009 (Miljøstyrelsen 2020). På baggrund af Natura 2000-områdets store og sammenhængende våde og tørre naturtyper samt hedehøgens aktuelle status i området vurderes det, at øget støj fra skydebaneanlægget vil være uden betydning for artens muligheder for at genindvandre som ynglefugl.

Det kan ikke udelukkes, at spurvefuglen blåhals kan forekomme i området med skydebaneanlægget. Arten, der oftest færdes skjult i tæt vegetation, vurderes dog at ville være meget lidt følsom

overfor forstyrrelser i form af støj. Arten vil derfor med stor sandsynlighed også kunne yngle og fouragere i området efter ændret brug af flugtskydebaneanlægget.

På baggrund af ynglefuglenes udbredelse, status og krav til levesteder i fuglebeskyttelsesområde F1 samt den forventede udstrækning af den øgede støjpåvirkning fra flugtskydebanen vurderes det dermed, at væsentlige negative påvirkninger af ynglefugle på udpegningsgrundlaget for F1 kan afvises.

Trækfugle

Det vurderes, at den ændrede brug af flugtskydebaneanlægget ikke vil påvirke forholdene for rastende fugle i selve fuglebeskyttelsesområdet (jf. den forventede støjudbredelse). De dyrkede arealer i nærområdet omkring flugtskydebanen anvendes dog også til rast og fouragering af flere af de fuglearter, der er på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet som trækfugle. Det er ligeledes sandsynligt at der sker en vis udveksling af fugle mellem fuglebeskyttelsesområdet og markerne omkring skydebanen.

Den udvidede brug af anlægget vil også omfatte efterårs- og vinterperioden og vil derfor, alt andet lige, kunne påvirke fourageringsmulighederne for disse arter. Det centrale spørgsmål er derfor, hvorvidt påvirkningen har et omfang, der kan påvirke bevaringsstatus for arterne i det tilstødende fuglebeskyttelsesområde eller mulighederne for at opfylde bevaringsmålsætningen for området.

Blandt trækfuglene vil skestork, pibeand, krikand, hvinand og toppet skallesluger være ret snævert tilknyttet Natura 2000-områdets åbne vand- og mudderflader, samt strandenge, i så stor afstand til skydebaneanlægget, at en væsentlig negativ påvirkning af disse arter kan afvises. Det er således tvivlsomt, om de nævnte arter i nævneværdigt omfang skulle opsøge de dyrkede arealer omkring flugtskydebanen, da de ikke rummer egnede raste- eller fourageringsområder for disse arter af vandfugle.

Svaner og gæs

Svaner og gæs er i vinterperioden meget mobile i forhold til at opsøge egnede fourageringsområder. Antallet af overvintrende gæs og svaner i Danmark varierer således betydeligt fra år til år som følge af bl.a. vinterens hårdhed, jagttryk m.m., og også på de enkelte marker kan livsvilkårene ændrer sig betydeligt fra år til år som følge af ændret afgrødevalg. Også stor-skala ændringer som landbrugsreformer, ændringer i støtteordninger og klimændringer vil påvirke fuglenes antal og fordeling i landskabet.

Knopsvanen har en noget fluktuerende forekomst som trækfugl i fuglebeskyttelsesområdet, men overordnet set har artens forekomst i området været stabil i overvågningsperioden 2004-2017. Arten benytter primært Ulvedybet som fælde- og rastelokalitet. Større forekomster kan i perioder også observeres i Halkær Bredning, og arten træffes desuden i mindre antal i hele det øvrige vandareal. Knopsvanen kan dog også fouragere på agerjord og træffes også på markerne omkring flugtskydebanen (DOF-basen 2021).

I basisanalysen (Miljøstyrelsen 2020) vurderes der ikke at være trusler for artens fortsatte forekomst i området, og det vurderes, at de nødvendige levesteder er sikret via de eksisterende reserverbestemmelser.

Pibesvane forekom tidligere primært ved lavvandede fjorde eller søer med en udbredt undervandsvegetation. I dag ses pibesvane hyppigere på agerjord, hvor den ofte ses fouragerende i selskab med sangsvaner. Antallet af overvintrende fugle er meget afhængig af vinterens hårdhed.

I basisanalysen nævnes, at hovedparten af svanerne hyppigt fouragerer på agerjorde væk fra Limfjorden og udenfor fuglebeskyttelsesområdet. Artens foretrukne rasteområder er i Ulvedybet og de omkringliggende agerjorde, herunder også markerne omkring skydebaneanlægget, hvor den fouragerer på vandplanter, græs og såsæd. Vandfladen, især i Ulvedybet og i selve Nibe Bredning, anvendes i et vist omfang til overnatning for arten- men andre større vandflader, der måske ligger nærmere et velegnet fourageringsareal, kan også anvendes.

I basisanalysen (Miljøstyrelsen 2020) vurderes der ikke at være trusler for artens fortsatte forekomst i området, og det vurderes, at de nødvendige levesteder er sikret via de eksisterende reser- vatbestemmelser

Sangsvane fouragerede tidligere primært på vandplanter i lavvandede fjordområder, men de se- neste årtier ses arten næsten udelukkende i større antal på landbrugsarealer, hvor især høstede majsmarker byder på gode fourageringsmuligheder for arten.

Også for sangsvanen anføres i basisanalysen, at hovedparten af svanerne om dagen hyppigt fou- ragerer på agerjorde væk fra Limfjorden og udenfor fuglebeskyttelsesområdet, og at de reelle an- tal, der forekommer og overnatter i området, derfor kan være større.

Arten fouragerer på vandplanter i Ulvedybet, Nibe og Gjøl Bredning og på naturlige græsarealer og vinterafgrøder på de omkringliggende agerjorde ved Ulvedybet, herunder også markerne ved flugtskydebanen. Vandfladen især i Ulvedybet og i selve Nibe Bredning anvendes i et vist omfang til overnatning.

I overvågningsperioden 2004-2017 har bestanden en stigende tendens, der vurderes ikke at være trusler for artens fortsatte forekomst i området, og det vurderes, at de nødvendige levesteder er sikret via de eksisterende reservatbestemmelser (Miljøstyrelsen 2020).

Grågås er en vidt udbredt ynglefugl i Danmark. Den danske ynglebestand suppleres i efteråret af trækfugle fra Norge, der trækker gennem Jylland og fugle fra Sverige, der trækker igennem Østdanmark. Både den overvintrende bestand og trækbestanden har igennem en lang årrække været stigende.

Også for grågås anføres i basisanalysen (Miljøstyrelsen 2020), at hovedparten af gæssene hyp- pigt fouragerer på græsarealer og agerjorde væk fra Limfjorden og udenfor fuglebeskyttelsesom- rådet. De største forekomster i området findes på markerne og engene ved Staun, Barmer, Vals- ted, Attrup og omkring Ulvedybet, som er vigtige raste- og fourageringsområder for arten. Arten raster og fouragerer også på markerne omkring flugtskydebanen ved Gjøl.

Vandfladen især i Ulvedybet og i selve Nibe Bredning anvendes i et vist omfang til overnatning for arten, men andre større vandflader, der måske ligger nærmere et velegnet fourageringsareal, kan også anvendes.

Arten har en stigende forekomst som trækfugl i fuglebeskyttelsesområdet, og det vurderes, at dens levesteder er sikret via de eksisterende reservatbestemmelser. Der vurderes ikke at være trusler for artens fortsatte forekomst i området (Miljøstyrelsen 2020).

Kortnæbbet gås yngler på Svalbard og overvintrer i Nordvesteuropa bl.a. Danmark, hvor den ofte ses fouragerende på marker og enge, overvejende i Vest- og Nordjylland, men de seneste år er arten i stigende grad registreret i Østdanmark, bl.a. på Sydfalster.

Også for kortnæbbet gås gælder, at gæssene om dagen hyppigt fouragerer på græsarealer og agerjorde væk fra Limfjorden og udenfor fuglebeskyttelsesområdet. De største forekomster af kortnæbbet gås i området findes på markerne og engene ved Staun, Barmer, Valsted, Attrup og omkring Ulvedybet, som er vigtige raste- og fourageringsområder for arten. Vandfladen især i Ulvedybet og i selve Nibe Bredning anvendes i et vist omfang til overnatning for arten, men andre større vandflader, der måske ligger nærmere et velegnet fourageringsareal, kan også anvendes. Også markerne omkring flugtskydebanen ved Gjøll anvendes til rast og fouragering.

Kortnæbbet gås har en fluktuerende men dog stigende forekomst som trækfugl i fuglebeskyttelsesområdet, og det vurderes, at levestederne er sikret via de eksisterende reservatbestemmelser.

Lysbuget knortegås yngler på Svalbard og i Nordøstgrønland og træffes i Danmark især som træk- og vintergæst ved kystnære, lavvandede områder med undervandsvegetation samt på strandenge. De seneste år er arten også set på landbrugsjorde nær kysterne. Danmark har et særligt beskyttelsesansvar overfor arten, idet næsten hele bestanden opholder sig i Danmark i træktiden. Om vinteren er der tale om ca. 80 % af bestanden (DOF-basen 2021).

Lysbuget knortegås har en stabil og stigende forekomst som trækfugl i fuglebeskyttelsesområdet i overvågningsperioden 2004-2017. Området er en af kernelokaliteterne for lysbuget knortegås og gæssene er udbredt nær holmene og langs hele kyststrækningen i Nibe og Gjøll Bredning, hvor den fouragerer på kystnære ålegræsbede, strandenge og agerjorde. Særlig vigtigt er holmene og kyststrækningen ved Staun, Barmer og Valsted Enge samt strækningen fra Ulvedybet til Kytterne. Den lokale bestand flytter rundt til de lavvandede dele af fjorden hvor den fouragerer på ålegræs.

På lokaliteterne i nærområdet for flugtskydebanen registreres arten først og fremmest på lokaliteten Østerkær Enge, på vandfladen i Gjøll Bredning (Tabel 5). Der er ikke 2010-2021 kendskab til væsentlige forekomster på de dyrkede arealer omkring anlægget (DOF-basen 2021).

Områdets karakter med enge, marker og store lavvandede fjordområder tilgodeser generelt gæssenes krav til fouragering samt uforstyrrede raste- og overnatningslokaliteter, og det vurderes, at områderne er sikret via de eksisterende reservatbestemmelser. De senere år er ålegræsset kommet igen, hvilket på sigt må forventes at give en stigning i antallet af lysbuget knortegås i området. Der vurderes i øvrigt ikke at være trusler for gæssenes fortsatte forekomst i området.

På baggrund af trækfuglernes status i området og deres valg af levesteder, vurderes det, at det først og fremmest er rastende gulnæbbede svaner (sang- og pibesvaner) samt grågås, kortnæbbet gås og bramgås, der er i potentiel risiko for at blive påvirket af den øgede støjpåvirkning fra skydebaneanlægget, da særligt disse arter i forskelligt omfang fouragerer og raster på dyrkede arealer i vinterhalvåret og også vides at forekomme på de dyrkede arealer omkring anlægget.

Da påvirkningen som følge af en forstyrrelse varierer betydeligt i den konkrete situation (Madsen et al. 1995.), er der i det følgende, af forsigtighedshensyn, valgt en konservativ tilgang, som med stor sandsynlighed overvurderer den faktiske påvirkning.

I Tabel 6 er foretaget et forsigtigt skøn over, hvor mange individer af svaner og gæs, der potentielt kan påvirkes som følge af anlæggets tilstedeværelse og det ændrede brugsmønster, der fremover også vil omfatte disse arters hovedopholdsperiode i Danmark.

Beregningerne er foretaget ud fra følgende forudsætninger:

- Det antages, at virkningen fra skudafgivelse aftager med afstand i mindst samme omfang som vist i Figur 7. Det antages, at 100 % af de tilstedeværende fugle bortskræmmes i en afstand af 200 m fra skudafgivelsen, og at virkningen gradvist bliver mindre og ophører helt efter ca. 1.000 m, jf. Figur 7. Afstandsbåndene anvendt til beregningerne fremgår af Figur 8.
- Tætheden af fugle (individer pr. hektar) er anslået efter maks.-tallet (Tabel 5) på lokalitet 6, (Søengene = 1.330 hektar).

Figur 8: Afstandsbånd anvendt til vurdering af, hvor mange svaner og gæs, der kan blive fortrængt ved, at perioden med skydning udvides til at omfatte disse arters hovedopholdsperiode i Danmark.

Det skønnes, at ca. 161 sangsvaner, 19 pibesvaner, 262 grågæs, 832 kortnæbbede gæs og 416 bramgæs kan blive fortrængt som følge af forøget støjpåvirkning i den periode, hvor arterne opholder sig i området. I praksis medfører det, at disse arter skal finde alternative fødesøgningsmuligheder på et areal svarende til ca. 176 hektar.

Det er kendt, at gæs og svaner normalt foretrækker at søge føde på åbne marker med en vis afstand til strukturer som f.eks. levende hegn (10 m), veje (10 m), skovkanter (20 m) og bygninger (100 m), jf. Kahlert et al. (2010). Der er ikke i beregningerne kompenseret for dette, da det ud fra luftfotos vurderes, at andelen af disse strukturer er sammenlignelig mellem lokalitet 6 Søengene og 1 km bufferzonen vist på Figur 8.

Tabel 6: Estimeret antal bortskræmte fugle af sangsvane (161), pibesvane (19), grågås (262), kortnæbbet gås (832) og bramgås (416). Forudsætningerne for beregningerne fremgår af teksten.

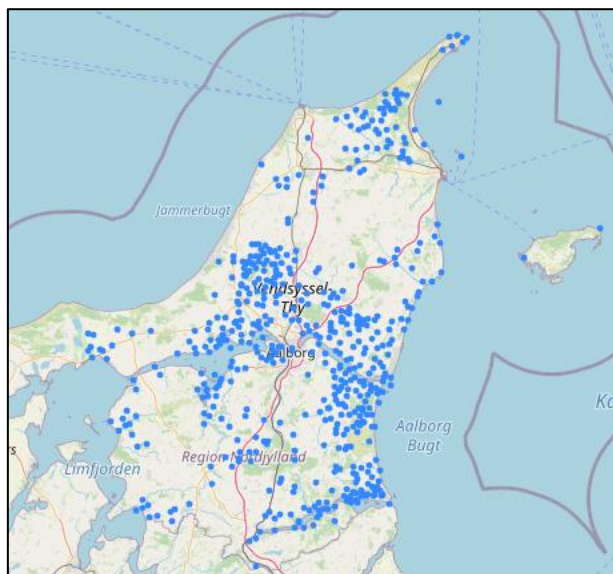
Sangsvane						
Maks-tal	1.550					
Fugle pr. hektar	1					
Maks antal fugle indenfor 1 km buffer	366					
Afstand fra skudafgivelse	200 m	400 m	600 m	800 m	1000 m	Sum
Påvirket areal	12,6	37,7	62,8	88	113	314,1
Antal fugle til stede	15	44	73	103	132	366
% der bortskræmmes	100	80	60	40	20	
Antal der bortskræmmes	15	35	44	41	26	161
Rest	0	9	29	62	105	205
Ekstra arealkrav (hektar)						176
Pibesvane						
Maks-tal	185					
Fugle pr. hektar	0,1					
Maks antal fugle indenfor 1 km buffer	44					
Afstand fra skudafgivelse	200 m	400 m	600 m	800 m	1000 m	Sum
Påvirket areal	12,6	37,7	62,8	88	113	314,1
Antal fugle til stede	2	5	9	12	16	44
% der bortskræmmes	100	80	60	40	20	
Antal der bortskræmmes	2	4	5	5	3	19
Rest	0	1	3	7	13	24
Ekstra arealkrav (hektar)						176
Grågås						
Maks-tal	2.520					
Fugle pr. hektar	2					
Maks antal fugle indenfor 1 km buffer	595					
Afstand fra skudafgivelse	200 m	400 m	600 m	800 m	1000 m	Sum
Påvirket areal	12,6	37,7	62,8	88	113	314,1
Antal fugle til stede	24	71	119	167	214	595

% der bortskræmmes	100	80	60	40	20	
Antal der bortskræmmes	24	57	71	67	43	262
Rest	0	14	48	100	171	333
Ekstra arealkrav (hektar)						176
Kortnæbbet gås						
Maks-tal	8.000					
Fugle pr. hektar	6					
Maks antal fugle indenfor 1 km buffer	1889					
Afstand fra skudafgivelse	200 m	400 m	600 m	800 m	1000 m	Sum
Påvirket areal	12,6	37,7	62,8	88	113	314,1
Antal fugle til stede	76	227	378	529	680	1889
% der bortskræmmes	100	80	60	40	20	
Antal der bortskræmmes	76	181	227	212	136	832
Rest	0	45	151	318	544	1058
Ekstra arealkrav (hektar)						176
Bramgås						
Maks-tal	4.000					
Fugle pr. hektar	3					
Maks antal fugle indenfor 1 km buffer	944					
Afstand fra skudafgivelse	200 m	400 m	600 m	800 m	1000 m	Sum
Påvirket areal	12,6	37,7	62,8	88	113	314,1
Antal fugle til stede	38	113	189	265	340	945
% der bortskræmmes	100	80	60	40	20	
Antal der bortskræmmes	38	91	113	106	68	416
Rest	0	23	76	159	272	529
Ekstra arealkrav (hektar)						176

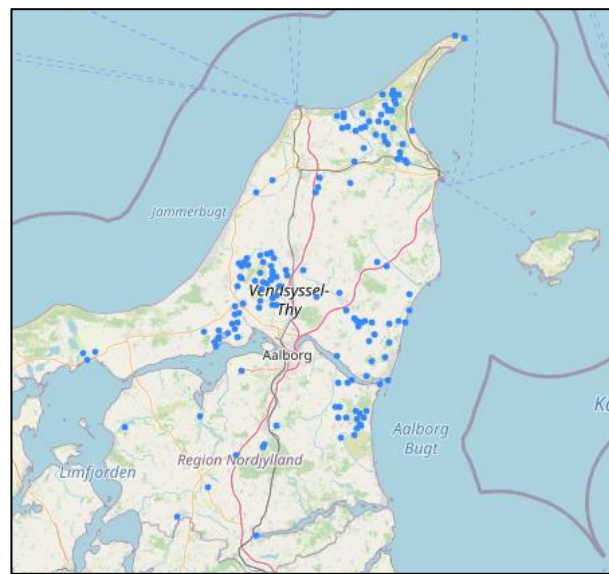
Set i forhold til fuglenes mobilitet og det samlede areal med potentielt egnet agerland i nærområdet, er påvirkningen yderst begrænset og vil være uden biologisk betydning for bestandene i fuglebeskyttelsesområdet. Både bramgås og kortnæbbet gås er desuden i så markant fremgang i Danmark, at der udarbejdes forvaltningsplaner for aktivt at regulere bestandene (Madsen & Fox 2017).

Mange andre steder omkring anlægget findes der både lokalt og regionalt udstrakte dyrkede arealer med græs eller vinterafgrøder, hvor gulnæbbede svaner og gæs i tilsvarende antal har mulighed for at raste og/eller fouragere i vinterhalvåret, hvilket bl.a. kommer til udtryk ved de seneste godt 10 års registreringer i DOF-basen (2021), Figur 9 - Figur 13.

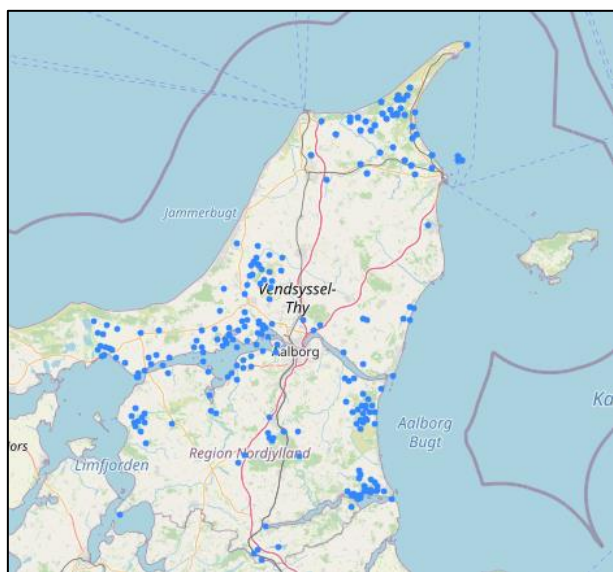
Mange af disse lokaliteter ligger udenfor Natura 2000-områderne, og optællinger og analyser foretaget af DCE tyder da også på, at de udstrakte og let tilgængelige føderesurser i agerlandet betyder, at disse arter i mindre grad end f.eks. udpegede ynglefugle er specifikt tilknyttet fuglebeskyttelsesområderne (Tabel 7).

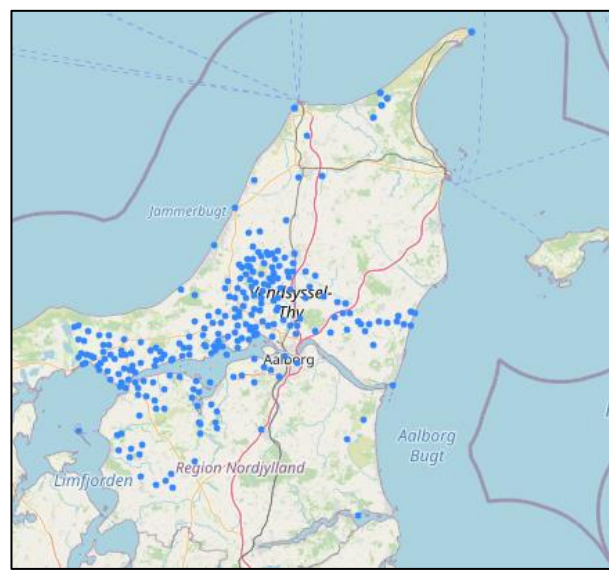
Figur 9: Sangsvane: 540 lokaliteter i Nordjylland med mindst 161 rastende fugle 2010-2021.

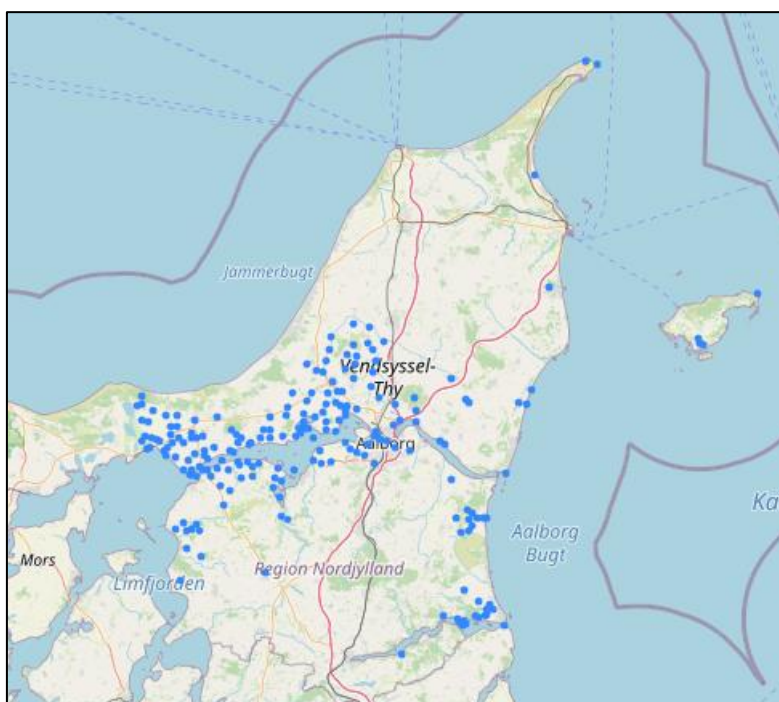
Figur 10: Pibesvane: 153 lokaliteter i Nordjylland med mindst 19 rastende fugle 2010-2021.

Figur 11: Grågås: 229 lokaliteter i Nordjylland med mindst 262 rastende fugle 2010-2021.

Figur 12: Kortnæbbet gås: 259 lokaliteter med mindst 832 rastende fugle 2010-2021.

Figur 13: Bramgås: 212 lokaliteter med mindst 416 rastende fugle 2010-2021.

Tabel 7: Bestandsstørrelser (2018) samt andele af den samlede bestand, der registreres i fuglebeskyttelsesområderne (SPA). Tal fra Fredshavn et al. (2019).

	Bestand DK	Bestand SPA	Andel i SPA
Sangsvane	57.578	17.853	31 %
Pibesvane	992	672	68 %
Kortnæbbet gås	19.968	9.053	45 %
Bramgås	164.688	92.278	56 %

I den seneste Artikel 12 afrapportering til EU Kommissionen konkluderes det således, at andelen af bestanden i fuglebeskyttelsesområderne er mindst for de arter, der foretrækker at fouragere i landbrugsområder (Fredshavn et al, 2019).

Det er givet, at der også ved Gjøl Bredning i et vist omfang sker en sådan udveksling af fugle mellem fuglebeskyttelsesområdet og de omkringliggende marker, ligesom fuglene dagligt og mellem de enkelte år bevæger sig mellem markerne i tilfælde af f.eks. vejrlig, forstyrrelse eller anden påvirkning.

Arternes fordeling og bestandsudvikling udenfor Natura 2000-områderne sammenlignet med indenfor tyder heller ikke på, at der er mangel på levesteder udenfor Natura 2000-områderne.

Det forekommer også usandsynligt, at Natura 2000-områdets bestande af gæs og gulnæbbede svaner er så afhængige af de pågældende arealer og aktivt opsøger dem til f.eks. i fouragering i et omfang, der er af betydning for bestandene i Natura 2000-området.

Påvirkningen fra den øgede støj skal desuden ses i lyset af arternes høje mobilitet og af tilstedeværelsen af udstrakte alternative fødesøgningsområder i nærområdet og i Nordjylland generelt. Dertil kommer, at kortnæbbet gås og bramgås i en årrække som nævnt har været i så markant fremgang herhjemme, at bestandene nu aktivt reguleres (Madsen & Fox 2017), mens bestanden af sangsvane og pibesvane er henholdsvis i fremgang og fluktuerende 2007-2018 (Fredhavn et al. 2019).

Samlet set vurderes det, at påvirkningen af trækfuglene på fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag, som følge af øget støj, ikke kan karakteriseres som en væsentlig negativ påvirkning, der vil kunne påvirke mulighederne for at opfylde bevaringsmålsætningen for Natura 2000-området.

4.4 Bilag IV arter

Bilag IV-arter er strengt beskyttede arter omfattet af EU's habitatdirektiv. Odder er, foruden at være Bilag IV art, også på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag. Odder har siden midten af 1980'erne markant øget sin udbredelse i Danmark og arten kan nu findes i stort set hele Jylland, herunder også ved Gjøl Bredning, hvor to fund er nævnt i basisanalysen (Miljøstyrelsen 2020) og på Miljøportalen (2022).

Forstyrrelser af odder som følge af skydning er, med den forventede støjudbredelse, ikke sandsynlige, da der er mere end to km fra skydebaneanlægget til de nærmeste fundsteder. Aktiviteterne foregår desuden ikke om natten, hvor arten især er aktiv.

Der er ikke i Miljøportalen nævnt forekomster af andre bilag IV fra området omkring skydebaneanlægget, og området synes heller ikke at rumme oplagte levesteder for sådanne.

Området ved skydebaneanlægget rummer ingen potentielle raste- eller ynglesteder for flagermus, og hverken bygninger, ældre træer eller vigtige landskabelige ledelinjer fjernes i forbindelse med projektet. Der fjernes eller påvirkes heller ikke vandhuller, enge, overdrev hede eller anden beskyttet natur, der kunne være potentielle levesteder for padder eller krybdyr i forbindelse med den ændrede praksis på skydebanen.

Da potentielle yngle- og rasteområder for Bilag IV arter ikke påvirkes af den ændrede praksis på flugtskydebanen, vil der ikke kunne ske påvirkninger af områdets økologiske funktionalitet for strengt beskyttede Bilag IV arter.

4.5 Kumulative effekter

Kumulative effekter omfatter påvirkninger fra den ændrede brug af flugtskydebaneanlægget vurderet i sammenhæng med påvirkninger fra andre aktiviteter, projekter eller planer. Det skal således vurderes, om andre aktiviteter, projekter eller planer forstærker eller modvirker effekterne af den øgede støjpåvirkning fra anlægget i et sådant omfang, at det medfører væsentlige negative ændringer eller skader udpegningsgrundlaget for det internationale naturbeskyttelsesområde.

I en Natura 2000-kontekst omfatter de kumulative påvirkninger således øvrige påvirkninger af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, og de vil i det aktuelle tilfælde først og fremmest omfatte rastende svaner og gæs.

Natura 2000-området og dets udpegningsarter og -naturtyper er udsat for utallige påvirkninger og trusler, hvoraf en del adresseres i Natura 2000-basisanalysen (Miljøstyrelsen 2020). For sangsvane, pibesvane, grågås og kortnæbbet gås anføres dog specifikt, at der ikke vurderes at være trusler for arternes forekomst i området, og at de vigtigste områder for disse arter vurderes at være beskyttet af vildtreservatbestemmelserne.

En lang række forhold kan påvirke livsvilkårene for de svaner og gæs, der fouragerer på dyrkede arealer. Vindmøller, solcelleanlæg eller omlægning fra f.eks. vinterafgrøder til energipil kan fortrænge disse arter fra dyrkningsarealerne eller reducere områdernes egnethed som levested. Også jagt, regulering, landbrugsreformer, nye støtteordninger, klimaforandringer, forhold i fuglenes vinterkvarter, forhold på ynglepladserne, forhold på trækruterne m.m. spiller en betydelig rolle for bestandene. På daglig basis kan også markarbejde fortrænge fugle fra dyrkningsfladerne.

I forhold til andre støjkilder, er der allerede i dag en del jagt i lokalområdet, og også Aalborg Lufthavn ca. 6 km øst for flugtskydebanen må formodes at bidrage til det samlede støjbillede.

Det er ikke aktuelt kendskab til nye konkrete planer eller projekter i nærområdet, der kan øge den samlede støjpåvirkning i lokalområdet. og der er endnu, både indenfor og udenfor Natura 2000-området, fortsat udstrakte alternative fødesøgningsområder til rådighed for rastende svaner og gæs. Bestandene af de nævnte arter vurderes desuden at være robuste, og bramgås og kortnæbbet gås er nu så talrige herhjemme, at de reguleres aktivt. Dertil kommer, at der de senere år som nævnt har været en tendens til, at sangsvane, kortnæbbet gås, bramgås og sangsvane klarer sig bedre udenfor end indenfor fuglebeskyttelsesområderne, mens der ingen forskel er for pibesvane.

Sammenholdes 1) de eksisterende meget stor "naturlige" udsving i bestandene og de øvrige forhold, der kan påvirke fuglenes antal, 2) bestandenes robusthed og 3) udstrækningen af alternative fødesøgningsområder i nærområdet, er det en rimelig vurdering, at den ændrede praksis på flugtskydebanen hverken alene eller i kumulation med andre planer eller projekter kan medføre væsentlige negative ændringer på Natura 2000-området eller ligge til hinder for, at bevaringsmålsætningen for området kan opfyldes.

5. Konklusioner

Natura 2000-område N15, der består af habitatområde nr. 15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal samt fuglebeskyttelsesområde nr. 1 Ulvedybet og Nibe Bredning, er afgrænset som vist på Figur 2 og Figur 3.

I rapporten vurderes risikoen for, at den ændrede brug af skydebaneanlægget kan medføre væsentligt negative påvirkningen af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet udgøres af 24 terrestriske naturtyper, 5 marine naturtyper, en planteart, en insektart, to arter af snegle, tre fiskearter og to arter af pattedyr. Fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag består af 11 arter af ynglefugle og 15 arter af trækfugle.

Væsentlighedsvurderingen er begrænset til at fokusere på 11 arter af ynglefugle og 15 arter af trækfugle. Desuden adresseres kortfattet og for fuldstændighedens skyld to arter på habitatområdets udpegningsgrundlag (odder og spættet sæl). Baggrunden for denne afgrænsning er, at de pågældende arter forekommer eller kan tænkes at forekomme i eller nær de berørte områder.

Baggrunden for rapporten er, at Gjøll Jagtforening har ansøgt om udvidet brug af deres flugtskydebane, der er lokaliseret ca. 2 km fra afgrænsningen af Natura 2000-området, idet der ansøges om 1) flere skydedage per uge, 2) flere timer per dag med skydning og 3) en udvidelse af sæsonen med september-marts. I forhold til Natura 2000-problematikken er det især punkt 3, dvs. udvidelsen af sæsonen til også at omfatte efterårs- og vinterperioden, der er vigtig. Sæsonen udvides således til også at omfatte hovedopholdsperioden i Danmark for de svaner og gæs, der anvender de dyrkede arealer omkring anlægget til rast og fouragering.

På grund af støjpåvirkningens forventede udstrækning og de dyrkede arealers beskaffenhed vurderes det, at ingen ynglefugle på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag påvirkes væsentligt af den øgede støjpåvirkning.

Det vides, at gulnæbbede svaner (sang- og pibesvaner) samt grågås, kortnæbbet gås og bramgås raster og fouragerer på området marker, og det er sandsynligt, at der sker en udveksling af fugle mellem Natura 2000-området og de dyrkede arealer ved Gjøll. Et groft estimat tyder på, at den øgede støjpåvirkning må forventes at medføre et funktionelt tab af levested i størrelsesordenen 176 hektar for gulnæbbede svaner (sang- og pibesvane) og gæs (grågås, kortnæbbet gås og bramgås), der alle er på udpegningsgrundlaget for det tilstødende fuglebeskyttelsesområde.

I kraft af deres størrelse og nærheden til Natura 2000-området vil markerne ved Gjøll alt andet lige være attraktive for områdets svaner og gæs, men de pågældende arter er mobile og er ikke truede i Natura 2000-området eller i landet som helhed, og bestandene af kortnæbbet gås og bramgås reguleres endog aktivt. Da der desuden findes talrige og udstrakte alternative rasteområder i form af dyrkede marker, græsmarker, strandenge m.m. i nærområdet, vurderes påvirkningen derfor at være uden biologisk betydning.

Samlet set vurderes det, at påvirkningen som følge af øget støj fra flugtskydebanen som følge af 1) udstrækningen og nærheden af alternative fourageringsområder, 2) arternes status i Natura 2000-området og i Danmark generelt, 3) deres mobilitet og 4) de i forvejen meget store naturlige

udsving i trækbestandene, ikke kan karakteriseres som skade på Natura 2000-området eller vil kunne påvirke mulighederne for at opfylde bevaringsmålsætningen for Natura 2000-området.

Projektet vil således ikke påvirke mulighederne for, at det samlede areal af levesteder for sangsvane, pibesvane, grågås bramgås og kortnæbbet gås som trækfugle i området kan sikres eller øges, så der findes tilstrækkelige egnede raste- og fødesøgningssteder, så området kan huse en tilbagevendende rastebestand på 320 sangsvaner, 5.800 bramgæs og 4200 kortnæbbet gæs, jf. Miljø- og Fødevareministeriet (2016).

I forhold til strengt beskyttede Bilag IV-arter vil ændringen være uden betydning for områdets samlede økologiske funktionalitet, da hverken eksisterende kendte eller potentielle levesteder for disse arter påvirkes som følge af projektet.

6. Referencer

Bekendtgørelse nr. 2019 af 12/11/2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (Habitatbekendtgørelsen og tilhørende vejledning, Miljøstyrelsen 2020a).

Bekendtgørelse nr. 945 af 27/06/2016 om Bekendtgørelse om klassificering og fastsættelse af mål for naturtilstanden i internationale naturbeskyttelsesområder.

Bekendtgørelse nr.1595 af 06/12/2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Clausen, P., Holm, T.E., Therkildsen, O.R., Jørgensen, H.E. & Nielsen, R.D. 2014: Rastende fugle i det danske reservatnetværk 1994-2010. Del 2: De enkelte reservater. – Videnskabelig rapport fra DCE nr. 132.

DOF-basen 2021. Dataudtræk fra dofbasen.dk per. 31.12. 2021.

Elmeros, M., Søgaard, B., Wind, P. & Ejrnæs, R. 2012: Kriterier for gunstig bevaringsstatus for udvalgte arter omfattet af EF-habitatdirektivet. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 114 s. - Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 21.

Fredshavn, J.R., Holm, T.E., Sterup, J., Pedersen, C.L., Nielsen, R.D., Clausen, P., Eskildsen, D.P. & Flensted, K.N. 2019. Størrelse og udvikling af fuglebestande i Danmark – 2019. Artikel 12-rapportering til Fuglebeskyttelsesdirektivet. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 46 s. – Videnskabelig rapport nr. 363 <http://dce2.au.dk/pub/SR363.pdf>

Grell, M. 1998. Fuglenes Danmark. Gads Forlag 1998.

Jammerbugt Kommune 2018. Tillæg og revurdering af miljøgodkendelse af flugtskydebane. Miljøgodkendelse af virksomhed i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 33 (Lovbekendtgørelse nr. 966 af 23. juni 2017 om miljøbeskyttelse).

Madsen, J. & Fox, A.D. 1995: Impacts of hunting disturbance on waterbirds - a review. - Wildl. Biol. I: 193-207.

Madsen, J. & Fox, A. D. (2017): Forvaltning af gæs: behov for internationale aftaler. – Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift 111-2.

Madsen, J., Balsby, T.J.S, Marcussen, L.K & Delacroix, R. 2019. Forstyrrelses effekter af gåsejagt i august på vandfugle i vådområder: Betydning for bredden af bufferzoner. - Notat fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi Dato: 28. juni 2019.

Meltofte, H. 1982. Jagtlige forstyrrelser af svømme- og vadefugle. - Dansk Orn. Foren. Tidsskr. (1982) 76: 21-35.

Miljøstyrelsen 2020. Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 for Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal. Natura 2000-område nr. 15. Habitatområde H15.Fuglebeskyttelsesområde F1

Miljøstyrelsen 2020a. Habitatvejledningen Vejledning til bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Miljø- og Fødevarerministeriet 2016. Natura 2000-plan 2016-2021. Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal. Natura 2000-område nr. 15. Habitatområde H15.Fuglebeskyttelsesområde F1.

Miljøportalen 2022. Dataudtræk fra Danmarks Miljøportal per. 14. januar 2022.

Nævnenes Hus 2021. Ophævelse og hjemvisning i sag om revurdering og tillæg til miljøgodkendelse af flugtskydebane i Jammerbugt Kommune. – Afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Søgaard, B. & Asferg T. 2007. Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. – Faglig rapport fra DMU nr. 635. 226 s.

Søgaard, B., Skov, F., Ejrnæs, R., Nielsen, K.E, Pihl, S., Clausen, P., Laursen, K., Bregnballe, T., Madsen, J., Baatrup-Pedersen, A., Søndergaard, M., Lauridsen, T.L., Møller, P.F., Riis-Nielsen, T., Buttenschøn, R.M., Fredshavn, J., Aude, E. & Nygaard, B. 2005. Kriterier for gunstig bevaringsstatus. Naturtyper og arter omfattet af EF-habitatdirektivet & fugle omfattet af EF-fuglebeskyttelsesdirektivet. 3. udgave. Danmarks Miljøundersøgelser. 462 s. - Faglig rapport fra DMU, nr. 457. <http://faglige-rapporter.dmu.dk>.